

Motion till riksdagen 2005/06:So437

av **Birgitta Carlsson och Annika Qarlsso** (c)

Sommarjobb och socialbidrag

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att socialtjänstlagen bör ändras så att ungdomars inkomster från sommarjobb inte sänker familjens socialbidrag.

Låt inte kommunerna räkna med ungdomars inkomster från sommarjobb

De allra flesta ungdomar som sommarjobbar får på så sätt egna pengar som de själva förfogar över. Men för många av de närmare 50 000 barn och ungdomar som har föräldrar som behöver socialbidrag för att klara familjens försörjning gäller andra villkor. Om de lyckas få ett sommarjobb är det långt ifrån självklart att de själva kan bestämma hur de ska använda sin inkomst. Om de har oturen att bo i "fel" kommun sänks socialbidraget för deras familj på grund av att barnet tjänar extrapengar. Kommunen lägger beslag på stora delar av inkomsten, så att den inte kan bidra till att förbättra vare sig den egna eller familjens ekonomi.

I de kommuner där ungdomars sommarjobb minskar familjens socialbidrag förutsätts barnet bidra till familjens försörjning. Sådana krav ställs inte på barn i andra familjer. Variationen är ganska stor mellan olika kommuner hur man hanterar denna fråga. Men i mer än 40 % av alla kommuner påverkar ungdomarnas lön möjligheten för familjen att få ut hela socialbidraget de varit berättigade till om deras barn inte arbetat.

Detta sänder fel signaler till den ungdom som lyckats få ett arbete om man som i vissa kommuner endast får behålla en tredjedel av det man tjänar och de andra två tredjedelarna räknar man med att de skall användas till familjens försörjning. Är det verkligen rimligt att ungdomar skall drabbas av sådana margineffekter att det i praktiken inte lönar sig att skaffa extrajobb? Dessa ungdomar som lyckats få ett extrajobb kan ju få råd med det där lilla extra som en förälder som uppbär socialbidrag aldrig kan bidra till. Dessutom kan de påverka sitt eget liv och framtid genom eget arbete. Motsatsen kan istället

Fel! Okänt namn på

bli att ungdomen struntar i att ens söka extrajobb eller arbetar svart och detta skall inte uppmuntras.

FN:s konvention om barnets rättigheter slår i artikel 2:2 fast att barn har rätt att ”skyddas mot alla sorters diskriminering och bestraffning på grund av föräldrars, vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning, verksamhet, uttryckta åsikter eller tro”. När barn nekas samma inkomstförbättring som andra barn, på grund av att föräldrarna får socialbidrag, är detta diskriminerande och strider mot barnkonventionen.

Så många som sex av tio barn med utländsk bakgrund bor i en familj som behöver socialbidrag för sin försörjning. Ungdomar med utländsk bakgrund drabbas därmed i mycket stor utsträckning av kommunernas regler för socialbidrag och sommarjobb. Vi vet från studier att många invandrare är oroliga för sina barns framtid. En högst berättigad oro, eftersom ungdomar med utländsk bakgrund trots likvärdiga eller bättre betyg än sina svenska kamrater har svårare att etablera sig på arbetsmarknaden. Därför är det särskilt allvarligt att reglerna för socialbidrag och sommarjobb påverkar dessa ungdomar och deras familjer i så hög grad.

Reglerna kring socialbidraget och ungdomars sommarjobb är diskriminerande. De bygger också in marginaleffekter i barns feriearbete, vilket gör att det i många fall inte lönar sig att sommarjobba alls. Barn har små möjligheter att påverka sin familjs ekonomiska situation. De regler som nu används i många kommuner innebär i praktiken att barn straffas för att deras familj behöver socialbidrag. Ungdomarna i dessa familjer får mindre möjlighet än andra barn att tjäna egna pengar och därmed också mindre möjlighet än andra ungdomar att styra sina egna liv. Det är orimligt.

Socialbidraget, eller försörjningsstödet som det också kallas, är samhällets yttersta ekonomiska skydds nät. Därmed skall en prövning göras av familjens alla inkomster och dess behov av ekonomiskt stöd. Inkomster från barns extraarbete bör dock vara ett undantag. De nackdelar som bristen på tydlighet i lagen innebär för många ungdomar måste väga tyngre än avsteget från den grundläggande principen i försörjningsstödet.

Stockholm den 1 oktober 2005

Birgitta Carlsson (c)

Annika Qarlsson (c)